

Izhaja
vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.
Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.
Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja
za celo leto 4 krone.
Denar naj se pošilja točno pod napisom:
Upravištvu „Mira“ v Celovec,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.
Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 13. januarja 1909.

Štev. 7.

Deželnozborske volitve.

Uradna celovčanka je prinesla v torek, dne 9. t. m., uradni razglas, da so splošne volitve za deželni zbor vojvodine Koroške razpisane, in sicer po sledečem redu:

A. Volitev poslancev iz splošne (četrte volilne skupine

je nastavljena na

sredo, dne 24. marca 1909.

V tej volilni skupini tvorijo:

volilni okraj 1: mesto Celovec, sodni okraji: Celovec, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk in Železna Kapla;

volilni okraj 2: sodni okraji Št. Vid, Svinec, Staridvor, Krka, Breže, Volšperk, Št. Pavel in Št. Lenart;

volilni okraj 3: sodni okraji Beljak, Paternion, Trbiž, Podkloster, Rožek in Borovlje;

volilni okraj 4: sodni okraji Špital, Sovodje, Milštat, Zg. Bela, Greifenburg, Winklern, Šmohor, Kotiče in Trg.

Vsak izmed teh štirih volilnih okrajev voli enega poslanca.

Morebiti potrebne ožje volitve se bodo vršile

v soboto, dne 27. marca 1909.

B. Volitev poslancev iz kmečke (tretje) skupine

je nastavljena na

ponedeljek, dne 29. marca 1909.

V tej volilni skupini tvorijo:

volilni okraj 1: sodna okraja Celovec okolica in Borovlje: 2 mandata;

volilni okraj 2: sodni okraj Trg: 1 mandat;

volilni okraj 3: sodna okraja Št. Vid in Svinec: 1 mandat;

volilni okraj 4: sodni okraji Breže, Staridvor in Krka: 1 mandat;

volilni okraj 5: sodna okraja Velikovec in Dobrlavas: 1 mandat;

volilni okraj 6: sodna okraja Pliberk in Železna Kapla: 1 mandat;

volilni okraj 7: sodni okraji Volšperk, Št. Lenart in Št. Pavel: 2 mandata;

volilni okraj 8: sodni okraji Beljak, Paternion in Rožek: 2 mandata;

volilni okraj 9: sodna okraja Trbiž in Podkloster: 1 mandat;

volilni okraj 10: sodna okraja Šmohor in Kotiče: 1 mandat;

volilni okraj 11: sodni okraji Špital, Greifenburg in Winklern: 1 mandat;

volilni okraj 12: sodni okraji Sovodje, Milštat in Zg. Bela: 1 mandat.

V teh volilnih okrajih ne volijo v tej skupini volilci iz mest, trgov in industrijskih krajev, ki volijo v skupini mest, trgov in industrijskih krajev.

Morebiti potrebne ožje volitve se bodo vršile

v sredo, dne 31. marca 1909.

C. Volitev poslancev iz skupine mest, trgov kot takih in industrijskih krajev, kakor tudi trgovske in obrtne zbornice je nastavljena v četrtek, dne 1. aprila 1909, morebitne ožje volitve 3. aprila 1909. Celovec voli tri, drugih 7 volilnih okrajev po enega poslanca.

D. Volitev iz skupine veleposestnikov je nastavljena na ponedeljek, dne 5. aprila 1909. Skupina veleposestnikov voli deset poslancev.

Že z razglasitvijo volitve nam je vlada hotela dati udarec. Za ožje volitve je pustila časa samo tri dni, oziroma en dan, dobro vedoč, da bodo nasprotniki svoje ljudi, ki stanujejo skupno po večjih selih v dolinah, o ožjih volitvah lahko takoj obvestili, mi pa naših ne tako lahko, ker

stanujejo dostikrat dalje vstran od prometa. Če bi naša stranka ne skrbela za volilce, bi sploh o ožjih volitvah od županstev ne mogli pravočasno ničesar izvedeti. Tako skrbi vlada za našega kmeta!

Sicer pa gremo to pot v volilni boj s samozavestjo in navdušenjem, in upamo, da naše delo ne ostane brez sadov!

Kandidati se bodo postavili o primernem času v sporazumu z volilci.

V stran s škodljivci slovenskega kmeta in delavca!

Z lažjo si hočejo pomagati?

Nasprotniki čutijo, da izgubljajo med našim vedno bolj zavedajočim se narodom politična tla. Zato segajo po sredstvih, ki postavljajo nemško-nacionalno laž v pravo luč. Znano je vendar, da je ob obupnem položaju naših kmetov začelo slovensko katoliško politično in gospodarsko društvo akcijo za novo podporo za po suši oškodovane kmete. Po posredovanju posl. Grafenauerja je ministrstvo tudi dovolilo iznova 50.000 kron. Posl. Nagele je slučajno pri ministrstvu izvedel za svoto, ki jo je sklenilo ministrstvo po posredovanju posl. Grafenauerja dati v podporo za nakup sena. In mož je hitro brzojavil v Celovec, da je podpora dovoljena, njegovi pristaši pa so razkričali, da jo je on pridobil. Odgovarjamo na neverjetno predrznost „Freie Stimmen“, ki pišejo o „klerikalno-slovenski Wahl-Heugoljufiji“, da je poslanec Nagele, kar smo svoječasno že prebili, več mesecev pozneje kakor poslanec Grafenauer vložil nujni predlog za podporo po suši prizadetim kmetom, a ne za celo Podjuno in velikovski okraj, kakor je storil g. Grafenauer, ampak samo za velikovško okolico. 50.000 kron pa ni namenjenih samo za Nagelove pristaše v velikovški okolici, ampak za vse po suši oškodovane kmete! Torej nemško-nacionalnih poslancev sploh ne smatrajo na Dunaju več za resne. To priča, ker je sam deželni predsednik nujno prosil ravno posl.

Podlistek.

Tepežkarji.

(Potopisna črtica. — Spisal Ivanski.)

(Dalje.)

Aretacija.

Zadnjikrat sem vam pisal, g. urednik, kako sem tepežkal v Selu na Notranjskem in kako ustavil vlak s slamnatim možem in potem zaspal v zadnjem vozu. Da pa ne boste mislili, da še morda sedaj spim, zato sem se namenil vam razložiti stvar do konca. I seveda, vsake stvari mora biti enkrat konec, tako tudi tepežkanja. Da, da, to pa je bilo tako-le:

Spati v zadnjem vozu na klopi mi ni bilo dolgo časa dopuščeno, kajti precej na naslednji postaji prikloboštra v voz star mož z velikim košem na rami in ga postavi na mojo glavo. Takoj planem pokonci in se zaderem nad njim.

„A—a, naj oprostijo gospod, jih nisem videl,“ se začuden izgovarja.

„Kaj pa imate tu v košu?“

„Vejo, jajca nesem naprodaj v Logatec.“

„Odkod pa ste pravzaprav?“

„A jaz? Jaz sem Lojze Blažon iz Grčarevca št. 5, imam doma dve kozi, pet kokoši in priklenjenega psa.“

Medtem pa stopi v voz sprevodnik, bled kot zid, silno zaskrbljen; kapo si sname z glave in zdrsne na klop.

„A — jes, jes! Moj Bog! — Nobene pomoči ni več. Morda bom še ob službo!“ začne stokati.

„O, za Boga, kaj pa se je zgodilo?“ ga vprašujem radovedno.

„Ah, kaj! Ne bodite tako nevedni! Ali ne veste, da je povozil vlak pred četrto ure nekega človeka. O joj, to so bile bolečine! Tako ga je pomandralo, da še krvi ni bilo nikjer nič videti, samo noge so ostale popolnoma cele. Jej, jej, jaz bom pa sedaj kaznovan, ker nisem pustil poprej vlak ustaviti. Ješ, ješ!“

Obrnil sem se k oknu in se jel skrivaj muzati. Smeh me je začel siliti in nisem vedel, kaj bi mu odgovoril.

„No, včasih že tako pride,“ mu odvrnem končno.

„Vi ste pa res trdosrčen. Še sočutja nimate do povoženega. Sicer ne vem, kaj je bil pravzaprav. Govori se, da je bil pristaš nemčurske stranke,“ je nervozno zagodrnjal sprevodnik in odšel ven.

„No, oče, kaj pa vi pravite k temu?“ vprašam moža, ki je skrbno prešteval jajca v košu.

„O, vejo, nesreča nikoli ne počiva. Saj sem tudi jaz rekel našemu Jožku, da naj nikar ne nagaja kozam. Pa ni ubogal. Včeraj jih je tako razdražil, da sta drug drugi repe pogrizle. Ja, ja, je že tako. Zdaj pa srečno, ker tu v Logatcu izstopim.“

„Z Bogom.“ Ozrem se skozi okno in zagledam Ožbetovega Naceta iz Ljubljane, ki je vstopal ravno v zadnji voz.

„O tristo kozjih repov! Kaj pa ti, ljubljanska srajca, tu stikaš?“ se začudim nad njim.

„O serbus Clovčan! Veš kaj, včeri sem pršu u Lugac senu kupvat za konje, k sem jh zadnč kupu od Pihlerja, ke je faleru, pa so me rekl u Lugac, de nej grem u Rute, de imaja tam več sena in tud bulš cena. Jest sm biu pa tud tulk naumn, de sm šu. K sem pa pršu u Rute, pa veš kua sm dobiu? Nč, prov nč nism dobiu! Tepežkarje sa se uzil gor in dol po vas in velike cepce sa mel u rokah, pa en žakl orehu.“

„Pa bi šel še ti tepežkat, Nace,“ sem mu dejal prijazno.

„Pe na u left! Al miš, de sm tinta piu! Enmu tepežkarje sm reku nekaj besed, pa je blo prec preveč. Nakrat sa začel padat cepci po mojma herbt, tku de sm biu ves črn in kumej sm jm ušu. Zvčer sm pa enga tepežkarja počaku za skednem in sm ga tku namahu z garevcem, de ne bo menda nkul več tepežku. Men se zdi, de me že žendarje iščeja, zatu sm se pa tku hitr pomujov nazaj u Iblana.“

Jaz sem ga samo pomilovalno gledal, odgovoril mu pa nisem ničesar. Zamislil sem se ven v prelepo borovniško dolino. Prvi jutranji žarki so bili prisvetili na snežene smreke, in zdele so se mi, kot bi bile posute s srebrom liki božičnemu drevescu. Med smrekami in še višje se je pa vil v oblakih bel dim iz bližnjih hiš in se izgubljal bolj in bolj. Iz daljave je bilo skoro razločiti v tem belem dimu, kot bi plaval s peroti angelj nad smrekami. Nižje v vasi je žuborel ob cesti še nezamrznjen potoček, nad njim se je pa vil mogočen borovniški most. — Nehoté se mi je izvil iz prs sladek vzdih: O divna zemlja slovenska, kako si bogato obdarovana! —

Mohorjani, spominjajte se šentjakobske šole!

zabavo. Pri pobiranju udnine za novo društveno leto se je potem nabralo 40 K. Pevci in pevke so nam še nekaj časa prepevali mile slovenske narodne, pa tudi umetne pesmi. Vrli fantje kažejo mnogo veselja za petje, tudi zmožnosti jim ne manjka, manjka samo nekdo, ki bi jih vodil in učil. Vogrče bi imele sicer lahko dobro izvežban pevski zbor. — Zadovoljni z dobro uspelim zborovanjem in vneti za našo dobro stvar, smo se potem vsi kmalu razšli. Po zborovanju se je neki udeleženec izrazil: Danes se spet vidi, kje je prava poštenost doma. Naši ljudje pridejo na zborovanje, poslušajo govore, se malo porazveselijo pri poštenem petju, in ko pride noč, gre vsak na svoj dom, kakor se spodobi za poštenega človeka. Pri nemškutarjih pa pride po zborovanju šele glavna reč, namreč popivanje dolgo tja v noč.

Ruda. (Zborovanje.) Gospod urednik! Sprejmite nekaj vrstic iz roke preprostega slovenskega dekleta. Le redkokdaj poroča kdo iz našega kraja, zato vam hočem jaz povedati nekaj novic, ki bodo morda tudi vas zanimale. — Dne 24. jan. 1909 je imelo tukajšnje „Izobraževalno kmetско društvo“ svoje zborovanje, in sicer v župnišću, ker so naši gostilničarji odrekli društvenemu vodstvu prostore. Zborovanje se je vršilo nepričakovano dobro. Udeležba je bila sijajna, tako, da je bila velika dvorana natlačena polna. Govorili so: domači župnik, č. g. Volavčnik, gosp. Čarf iz Velikovca in č. g. župnik Rozman iz St. Petra. Ljudstvo je vse govore pazljivo poslušalo. Mlad društveni pevski zbor je želo obilo pohvale. Le tako naprej! *Slovensko dekle.*

Libuč. (Veselica), kojo je priredila libuška požarna bramba, katere društveniki so le izključno Slovenci, dne 31. prosinca v gostilni pri „Hrustu“, je imela kakor doslej tudi letos povsem nemški značaj. Zaslepljeni Libučani, kdaj boste že nehali delati sramoto svojemu narodu?

Dobrlavas. Naša predpustna veselica se je izredno dobro obnesla. Od blizu in daleč so prišli udeleženci občudovat dobrolaske igralce. In res, igralo se je nad vse pričakovanje dobro. Kamorkoli si na Svečnico popoldne prišel, vse je hvalilo vrle igralke, ki so tako pogumno nastopile pri veseloiгри „Pri gospodi“. Ulogo preproste Mari (Franca Kuhling) tudi igrala na mestnem odru ne more boljše rešiti, kakor jo je rešila naša Franca. Izvrstno je igrala domišljavo Teklo njena sestra Micka. Ravno tako smo občudovali pogumno kuharico Fino (Anka Vastel), skrbno gospo Svetlin (Micka Eržen) in dobro gospo nadzornik (Kristina Rigel). Pri drugi igri „Vedeževalka“ so nastopili fantje. Dasiravno so jih dekleta nekoliko prekosila, se moramo vendar prav pohvalno izreči o njih nastopu. Igrali so: Danimir Vastel „Sodčka“, Jaka Lužnik „Božidarja“, Ivan Kuhling „Andreja“, Šimen Škof „Miha“ in France Toplič „Jožefa“, Rigel pd. Vedenikov pa je predstavljal „Jakca“, Božidarjevega pomagača. Vsem igralcem bodi izraženo naše odkritosrčno priznanje za njihov trud in neustrašen nastop, tamburašem pa iskrena hvala za godbo. Obžalovati moramo samo, da nimamo večjih in za take prireditve primernejših prostorov. Društveni sobi sta bili z občinstvom natlačeni do zadnjega kotička, in koliko se jih je moralo vrniti, ker niso dobili več prostora. Vidi se, da ima naše ljudstvo zmisel za pošteno domačo zabavo. Zato si hoče naše izobraževalno društvo letos poskrbeti svoj gledališki oder, katerega si je moralo dozdej izposojati od drugod.

Št. Vid v Podjuni. Razpisana je za tukajšnji poštni urad služba poštne upravitelja.

Pliberk. Dne 23. t. m. se bo vršila ob 9. uri dopoldne zapsušinska obravnava po rajnem upokoženem župniku A. Slatinšku v Vogrčah.

Št. Danijel. (Deželna zavarovalnica.) Posestnik A. S. je bil doslej proti ognju zavarovan pri banki „Slaviji“ za 4000 K in je plačeval na leto 19 K 28 vin. Na prigovarjanje nekega gospoda iz Prevalj pa je prestopil h koroški zavarovalnici. Zavaroval se je za isto svoto (t. j. 4000 K) in mora za to plačevati letnih 45 K 39 vin. Deželna zavarovalnica je vendar ustanovljena v pomoč kmetom in bi imela iste varovati pred izkoriščanjem od strani drugih zavarovalnic, pa jim pomaga s tem, da jim sama najbolj globoko sega v žep. In do take zavarovalnice naj bi imelo ljudstvo zaupanje!

Prevalje. (Nabava krme.) Z močnim glasom je v nedeljo občinski sluga pred cerkvijo raztolmačil kmetom, da se imajo tisti, katerim primanjkuje krme za živino, tekom treh dni oglašiti pri občini, da je dobijo, zamolčal pa je, da se imamo za to ugodnost edinole zahvaliti gosp. Grafenauerju in nikomur drugemu. G. Grafenauer je namreč izposloval od vlade 50.000 K posojila, s katerim se bo kmetom nabavila potrebna krma; slovensko politično društvo v Celovcu pa je pisмено pozvalo slovenske župnike, župane in pred-

sednike posojilnic, da naj to naznanijo kmetom. Toliko resnici na ljubo.

Prevalje. (Slovenska in nemška kultura.) Kaj radi se naši hajlovci hvalijo s svojo kulturo. Kdor pa se hoče prepričati, kakšne sadove rodi na eni strani hvalisana hajlovska kultura in kakšne na drugi pristna slovenska, naj pride gledat v Prevalje. „Mirovim“ bralcem je že znano, da so zadnji lovski plesni venček nemški gospodje sijajno zaključili s krvavim pretepom. V nedeljo navrh pa so imeli slovenski fantje svojo predpustno veselico ali „svečarijo“ pri Ahacu. Veselica je potekla v popolnem miru in najlepši slogi; niti besedice prepira ni bilo slišati. Kako so se časi spremenili! Včasih so se pretepali fantje, sedaj pa študirana gospoda. Fantje, tako je prav! Le dajajte prevaljskim, leškim in drugim gospodom lep zgled, kako se ima dostojen človek obnašati. Vi pa, slavni „fortsritlarji“ in kulturo-nosci, pojdite se k našim slovenskim fantom učiti omike! Pa še nekaj. Pri nas smo res srečni; živimo kakor v rajnu. Kar bal za balom in ples za plesom! In čudno. Vsak plesni venček se vrši na sobotno noč. Nedeljo nato seveda naši pobožni kulturonosci praznujejo pod gorko odejo in odvrčajo na ta način tudi kmeta in delavca, ki jim gre na lim, od službe božje. Kako imate v nedeljo spati in popivati namesto hoditi v cerkev, in kako se morate navsezadnje še pošteno pretepati med seboj, to vas, Slovence, uči prevaljski „fortsrit“.

Spodnji Dravberg. (Smrt.) Nagle smrti je umrl dne 4. t. m. kmet Jeseničnik pd. Becl. Popoldne je delal v svojem mlinu, zvečer pa so ga našli mrtvega zraven velikega kolesa. Kakor kaže, ga je zadela kap. Bil je zelo priden in spoštovan gospodar.

Spodnji Dravberg. („Mlinar in njegova hči.“) Niso naznanjali časniki, niso se razposiljala posebna vabila, samo od ust do ust se je reklo, da bo v nedeljo, dne 7. februarja, popoldne v „Narodnem domu“ gledališka predstava, in glej, prostorna dvorana se je kmalu napolnila z obiskovalci iz trga in okolice. Vse je pazno sledilo lepi igri, ki so jo predstavljali prav izborni vrli igralci kat. slovenskega izobraževalnega društva v Kotljah. Vsi igralci so svoje deloma precej težke vloge rešili prav dobro! Zato je črneški župnik govoril vsem poslušalcem iz srca, ko je v kratkem govoru razložil pomen takih prireditev ter se srčno zahvaljeval igralcem za njihov trud. Med posameznimi dejanji je sviral godba. Po predstavi se je razvila živahna prosta zabava s šaljivo pošto, dražbo itd. — Omenjamo, da je bila to prva slovenska predstava v našem trgu, zato je naše veselje tem večje, da se je obnesla vsestransko tako dobro. Veseli nas dalje, da so nastopili ravno igralci iz Kotelj, kjer je pred leti bivši učitelj in sedanjí poštar Samonig napenjal vse svoje moči, da bi spravil nemškutarijo v cvet. Zato je delal na razdelitev občine, a glej, občina je zdaj odločno slovenska! In njegovi bivši učenci se ne gibljejo pridno samo doma v svojem društvu, marveč nastopajo tudi po drugih krajih ter bude slovensko narodno zavest. Naj k prihodnji predstavi povabijo še Samoniga, naj pride in gleda ta nepričakovani sad svojega nemškutarskega rovanja!

Libeliče. (Razno.) Tukajšnji trgovec P. Ring je prišel v konkurz. Dražba njegovega imetja bo dne 15. t. m. — Naša farna cerkev je po trudu č. g. župnika dobila štiri krasno slikana okna, ki so res v kinč cerkvi. Stranska okna imajo podobe srca Jezusovega in Marijinega ter sv. obhajila. Izdelala jih je za primeroma majhen denar neka dunajska tvrdka.

Ojstrica pri Spod. Dravbergu. (Zahvala in prošnja.) Podpisani krajni šolski svet se tem potom najpristrčneje zahvaljuje dravberški posojilnici za darovanih 32 K in Ciril-Metodovi družbi za darovanih 24 knjig za našo šolsko knjižnico. Kupljene in darovane knjige niso samo mnogovrstne, ampak tudi zares odlične vsebine, da segajo otroci po njih z največjim veseljem in jih marljivo čitajo, ter se na tak način izobražujejo v materinščini, kar žalibog naša utrakvistična enorazrednica ne zamore. Gotova stvar je, da vpliv knjižnice ne bo ostal v ozki sobi, ampak nam bo prinesel še najlepšo bodočnost. Tem potom se pa tudi obračamo do drugih rodoljubov s prošnjo, da bi pomagali našo knjižnico razširiti in podpirati na ta ali drug način. Mislimo, da bi knjižnica ne bila samo za šolo, temveč vsak človek naj bi našel v njej ne samo nedolžno, ampak tudi koristno zabavo. Hvaležno sprejme podpisani krajni šolski svet knjige kakršnekoli vsebine, ki bi le pripomogle k izobraževanju ljudstva. Ako bi Slovenci poznali naše razmere na navalu nemštva popolnoma izpostavljenem kraju, na skrajni slovensko-nemški meji, in bi videli, kako se borimo s sovražnikom za vsak košček zemlje, za vsako kajžo, mlin itd., bi nam

morali priskočiti na pomoč, moral bi se spominjati Slovenec brat brata ter mu pomagati. Kdor ima mladino, ima tudi bodočnost. Posodite — da se vam povrne tisočkrat! — *Krajni šolski svet na Ojstrici, p. Spod. Dravberg.*

Borovlje. („Za svoj nos se pocukajte!“) sem si mislil, ko sem čital v 11. števil. „Freie Stimmen“ pod zaglavjem „klerikalni pospeševalci slovenstva na Koroškem“ o nekem „beraškem pismu“ (Bettelbrief), v katerem berači S. K. S. Z. milodare za „Delavski dom“ v Podljudelju. In groza! To pismo, pravi dopisnik, je pisano na Nižje Avstrijsko, torej gotovo v nemško krajino. Oj, oj! Mihel, zakaj nisi molčal, kajti grozno si se s tem zopet blamiral — sam si biješ po zobeh! Zakaj pa ne omeniš obenem, kje beračiš ti za nemški „šulferajn“? Res lepa stvar. Evo! Prišlo mi je namreč v roke pismo, recimo po nemško „bettelbrief“, borovske podružnice nemškega šulferajna, poslan Slovincu. Med drugim se glasi v tem pismu: „Kdor dvomi, je-li delovanje nemškega „šulferajna“ potrebno in uspešno, ta naj vpraša Nemce Celja, Jesenic, Borovelj, Železne Kaple itd.“ Pri naši najboljši volji — nič manj kakor dvomiti moremo, popraševati pa nam tudi ni treba, saj itak vemo, kako „inteligenco“ nam bodo skovale recimo šulferajnske šole, o katerih se čuje le redkokdaj kaka pohvalna beseda. Sami se seveda lahko hvalite, a vprašajte malo naše ljudstvo, kaj to pravi. Dece se po tem „izvrstnem“ sistemu ne poučuje, ampak se jo trpinči, tako, da nobenega veselja nima do uka, praktične strani pouka pa učiteljstvo v takih šolah sploh ne pozna ali pa je noče poznati. In kako se ne guje pouk za ženska ročna dela! Na Koroškem omenim najbližje mi Borovlje, kjer se je začelo že naše vendar dokaj potrpežljivo ženstvo pritoževati, da se je nekda v tej stroki veliko bolj poučevalo in delalo kakor zdaj, ko dekleta, zapustivši po osmih letih šolo, še nogavic ne bi znala plesti, če bi se tega ne naučila doma. Bolje bi pač bilo, da bi naše nemške učiteljice ostale pri šolskem pouku, nego pa da napadajo stranke, vozeče se po železnici in pogovarjajoče se slovenski. Je morda to tisti velerazpiti „fortschritt“, ki se naj zanese tudi v šolo? Mislim, da se razumemo! — Nadalje čitamo v „bettelbriefu“: „Se moremo li čuditi nazadovanju nemštva, če čujemo, da je češko šolsko društvo v zadnjih letih moglo napraviti proračun za 800.000 K, zanašajoč se na požrtvovalnost vseh čeških narodnjakov, ko se je moral med tem „nemški šulferajn“ z ne več kakor 400.000 K zadovoljiti. Ali ni sramota, da šteje narodno obrambno društvo malega, revnega slovenskega naroda, „Družba sv. Mohorja“, skoro ravno toliko članov, kakor „nemški šulferajn“!“ Ja, ja, to vas pa boli, gospodje! No, nič ne dé, le potožite malo drug drugemu, mogoče bo s tem vaše zlo manjša. Samo to se nam zdi čudno, da primerjajo ti nemški narodni boritelji „Družbo sv. Mohorja“ z „nemškim šulferajnom“. Malo razlike je pa le. V tem „bettelbriefu“ javkajo nemškonacionalni vojskovodje tudi radi skromne požrtvovalnosti večine nemških narodovcev, in to je eden glavnih vzrokov nazadovanja. Ja, ja, smilite se nam, toda ne moremo vam pomagati — tako radi vas pa tudi nimamo, da bi dajali slovenski denar „nemškemu šulferajnu“. Zato bo tudi ta prošnja (bettelbrief), ki ste jo poslali, kakor razvidno, tudi nekaterim slovenskim strankam, ostala neuslišana. — Tak je torej „bettelbrief“, a ne S. K. S. Z., ampak šulferajnski!

Iz Šmarjete v Rožu. V 6. številki giftne krote se hlina ubogi dopisnik „Štajerca“ v podobi šmarjeških kmetov in izliva žolč čez zavedne kmete in fante vsled njihove radodarnosti za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Ubogi dopisunček, kako se mu sline cedijo po ponemčevanju! Kislo grozde! Ko je umrl naš vrli Varh, ste menili, da ne bo nikogar več, ki bi probujal kmete? Ali motili ste se, reveži! Seme, katero je vsejal naš vrli Varh, že kali, in pri prihodnjih deželnozborskih volitvah bo zrastle v mogočno drevo, proti kateremu se boste vi štajercijanci zastonj upirali, ker vas mi zavedni kmetje prav dobro poznamo. Saj vas lahko preštejemo na prstih ene roke. Torej le ponižno! *Zavedni šmarješki kmetje.*

Ledenica. (Tri mrliče) je imela na eno nedeljo p. d. Ropičeva družina. Ob pol 3. uri popoldne je umrl posestnik pd. Ropič. Uro prej je umrla pri pd. Koboltu njegova snaha, četrte ure pozneje pa nje krušni oče, ki je ob njeni smrtni postelji še molil molitve za umirajočo do „amen“, potem pa se je zgrudil na tla in v nekaj minutah izdihnil.

Loče pri Beljaku. Dekleta, katera sodelujete pri Marijini igri, ne dajte se od nemških agentov pregovarjati. Bodite srčne, kakor Zalika Blažova, ki je nekemu nasprotniku, ki jo je pregovarjal, zasolila tako pošteno, kakor si jo je zaslužil.

Ukve. (Škrlatico) imajo pri nas otroci in hud kašelj. Skoraj vsi otroci so bolni. Šola je zaprta. Umrli so dosihmal trije, leži jih pa po nekaterih hišah kar po pet.

Gospodarske stvari.

Strah pred mlekarnam?

Precej v prvi številki letošnjega „Mira“ sem naletel na besede: „Tukaj (v velikovškem okraju) ustanavljajo mlekarno.“ To še ni nič hudega. Toda sledijo besede: „Mlekarnе so nevarne zadrugе, ki velikrat ne dajo tega, kar živino-rejci od njih upajo. So pač stroški navadno veliki in potem mlekarna ne more dajati toliko za mleko, kot dobijo prodajalci naravnost od konsumentov. Želimo prav iz srca, da bi se tisti, ki mlekarnе ustanavljajo, ne opekli in ne doživeli bridkih izkušenj...“

Neprijetno me je dirnila ta novica in v tej obliki. Kakor je razvideti, gre tu za ustanovo mestne mlekarnе, ki bi oskrbovala mesto z mlekom. Tu so pač stroški veliki, treba je le zidati krasno palačo, postaviti noter velik parni stroj in mnogo lepih dragocenih strojev, kot so videti drugje po velikomestnih mlekarnah. Za ravnatelja naj se še postavi kak učen penzionist, ki se razume na marsikako reč, izvzemaš mlekarstvo, v načelstvo par nesposobnih ljudi in — fiasko je tu. Precej let je tega, kar so imeli podobno smolo v Ljubljani, le malo let odkar so to poskusili Škofjeločani na Kranjskem.

Pregovor pravi, da je treba plavati z vodo, da se je treba ravnati po razmerah in vedno v mejah, ki jih stavijo resnične okolnosti in potrebe.

V začetku kolikor mogoče z malim, skromno. Šele, ko se zadruga tako rekoč tapljaje po tleh uživi v svoj terén in ga do dobra spozna, potem se lahko misli na lastno stavbo in večje stroške.

Po svojih izkušnjah, ki sem si jih tekom let precej nabral v mlekarskem združenstvu, bi svetoval okoličanom mest, naj se lotijo za začetek združenstva na ta način, da bodo oddajali udje koj s prva mleko še vedno v svojih posodah (konvah) združenemu vozniku, ki odpelje določeno in naročeno množino mleka v mesto konsumentu na dom, kot je to delala poprej vsaka hiša sama zase.

Če imajo pa okoličani še ne naročenega (od meščanov namreč) mleka na razpolago, potem kaže, da mlekarna vzame v mestu v najem majhen prostor, kamor bo privažal zadržni voznik vsak dan po nekaj 100 litrov svežega mleka; zadržna prodajalka naj speča kolikor mogoče veliko tega svežega mleka po isti ceni, kot je mleko v kraju.

Neprodano mleko pa se segreje in posname z mlečnim posnemalnikom; smetana se proda kot taka, kolikor mogoče, ostala pa predela z manjšo pinjo „Viktoria“ (od akc. društva Alfa Separator na Dunaju) ali drugačno v surovo maslo ali puter, ki se z gnetilnikom dobro pregnete. Puter se vsak čas lahko proda, se v skrajni sili prekuha v maslo. A pripravljena naj bo zadruga kakor tudi vsak zasebni gospodar vselej in povsod na najslabši slučaj, saj moramo biti tudi na smrt vedno pripravljeni in za naše telo menda ni veliko še slabših možnosti kot je smrt.

Posneto mleko se v mestih lahko odda, bodisi revnejšim delavskim družinam, bodisi pekom.

Če pa treba, se posneto mleko skisa in napravi iz njega preprost, domači sir ali mohaut (tudi čuč ga imenujejo, Nemci pa mu pravijo „Topfen“).

Ako mlekarska zadruga svoj okraj na ta način sondira, preiskuje kot zdravnik rano z ostro iglo, potem se pač ni zlahka bati kakšne katastrofe, poraza, zgube.

Že pri tem najenostavnejšem ravnanju mestno-okoličanske mlekarske zadrugе bi ljudstvo premnogo pridobilo, zlasti pri nas na Koroškem.

Ali menite, da je pametno, ako hodi vsak dan po ena oseba v uro, ali celo poldrugo uro oddaljeno mesto?

Če se oziramo že na najnižje, koliko se strga tu same obutve. A to bi bila še malenkost. Pogledimo uboge mlekarnice po zimi. Koliko mraza morajo prestati v zgodnji jutranji uri, ko škriplje mlekarski voziček v mesto. Toda za ljubi kruhek človek še vse potrpi. Drugače je po leti. Tu je sicer krasno peljati po lepi cesti svojih 15 do 20 litrov v mesto, za kratek čas je, toda koliko časa, koliko delavnih ur se pri tem izgubi za kmečko delo in to v dobi, ko je pomanjkanje poslov na deželi postalo tako občutljivo.

Lahko trdim: Če kje, tedaj je gotovo pri preskrbovanju mest z mlekom skrajno neracionalen, to je nerazumen rek: Vsak zase! — Veliko mlekarnic se lahko nadomesti z vozom in parom konj, dobiček bi bil očividni.

In koliko izmečejo mlekarnice, ki hodijo vsak dan v mesto, po nepotrebnem denarja za razne muke, ki jih je vse polno v izložbah!

Vsaki 14 dni je nova ruta, uvajajo v okolično razne sladkosnednosti, in stroški v kmečki hiši se množe, z njimi pa ne dohodki, nezadovoljnost raste, mnog fant, marsikako dekle izgubi veselje do kmečkega poklica ter gre služiti v mesto. Na ta način je vedno večje pomanjkanje delavcev na deželi, vedno bolj pa se množi masa mestnega in tvorniškega proletarijata po mestih. (Dalje prih.)

Proti rdeči bolezni pri svinjah.

Deželna vlada je razglasila, da bodo tudi letos cepili svinje proti kužni rdeči bolezni. Cepiti smejo le živinozdravniki. Zdrave svinje bodo cepili v občinah, kjer se nahaja ta bolezen, v mesecih marc, april in majnik. Posestniki, ki želijo cepljenje svojih svinj, naj naznanijo občinskemu predstojništvu, koliko svinj hočejo dati cepiti, koliko so stare, kako težke so približno, eventualno kako dolgo so noseče posamezne svinje; nadalje je treba naznaniti kraj in približno čas cepljenja. Občine morajo naznaniti takoj poslati pristojnemu okrajnemu glavarstvu. Kjer pa že razsaja rdeča bolezen, se naznani cepljenje lahko kar pri živinozdravniku, ki je bil poslan na lice mesta, da uradno konstatira kužno bolezen. Za vsako svinjo, ki je naznanjena za cepljenje, mora plačati posestnik živinozdravniku takso 40 vinarjev, če jo pusti cepiti ali ne. V posebno oddaljene kraje, kamor stane vožnja izredno veliko, gredo živinozdravniki cepiti le tedaj, če se jim povrnejo potni stroški. Naše posestnike opozarjamo, da se cepljenje svinj hvali in priporoča kot uspešno sredstvo proti rdeči bolezni, ki naredi po nekaterih krajih vsako leto strašno veliko škodo. Saj stroški niso posebno veliki.

10 zapovedi za kmeta.

1. Krmi redno; drži se točno vedno istega časa in pokladaj vedno enako veliko krme.
2. Napajaj redno in zadostno; voda naj ne bo pretopla, pa tudi ne premrzla. Vroča živina ne sme piti vode.
3. Nikoli ne preobklada živine z delom.
4. Ne pokladaj nikoli plesnivega ali onesnaženega sena in slame.
5. Izkušaj strupene in škodljive rastline po travnikih in pašnikih, kolikor moreš uničiti.
6. Varuj živino po možnosti pred solnčno vročino, pa tudi pred dežjem; ne puščaj je ležeče na mrzlem ali mokrem tlaku.
7. Prehod od ene krme k drugi izvrši počasi.
8. Povsod zahtevaj kar največjo čistost, ker snaga je prvi in glavni pogoj, da je živina zdrava.
9. Skrbi, da bo zrak v hlevu čist in svež, a varuj živino pred prepihom.
10. Vedno pazi na posle, da dajo živini vsaj enkrat na teden med krmo edino krmilno in varstveno sredstvo, namreč Mastina, in ne dovoli jim, da delajo po svoji glavi.

Kdor se bo držal teh pravil, bo kmalu spoznal, da je dokaj laže, varovati živino bolezni, kot pa bolno zdraviti.

Društveno gibanje.

Slov. kršč.-soc. „Zveza“ za Koroško v Celovcu (Kosarnske ulice št. 30/L) naznanja, da ji je pristopilo „Slov. kat. izobraževalno društvo v Kostanjah“ (št. 20.). — Pričakujemo še nadaljnih oglasil.

Žitaravas. Naše k. s. i. dr. „Trta“ vabi vse prijatelje poštene zabave na predpustno veselico, ki jo priredi dne 14. svečana t. l. v gostilni pri Mertlnu v Žitarivasi s sledečim sporedom: Tamburanje, predstava iger „Čašica kave“ in „Pravica se je izkazala“, tombola in še nekaj — kdor hoče videti in vedeti, naj pride. Vstopnina za neude 30 vin. Začetek ob 3. uri popoldne. Stari in mladi od blizu in daleč — pridite.

Odbor.

Železna Kapla. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 14. svečana t. l. v zgornjih prostorih gostilne pri p. d. Bošteju popoldne po blagoslovu ob pol 2. uri predpustno veselico z igrami: „Jeza nad petelinom in kes“ in „Kmet in fotograf“. Na sporedu je tudi poučen govor. — K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Slov. kat. izobraževalno društvo za Šmihel in okolico priredi v gostilni pri Šercerju v Šmihelu dne 14. svečana t. l. svoj letni občni zbor. Nato se uprizoni igra „Kazen ne izostane“ s pridatkom še ene burke za smeh. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina za neude društva 20 vinarjev, oziroma prvi sedeži 40 vinarjev. Vabi se na obilno udeležbo od blizu in daleč.

Odbor.

Št. Lipš. Slov. kršč. soc. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. februarja 1909, pri

Habnerju svoje mesečno zborovanje. Na sporedu je poučen govor in igri „Čašica kave“ in „Kazen ne izostane“. Vmes poje moški zbor. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za neude 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi vse bližnje sosede

Odbor.

Kat. soc. izobraževalno društvo na Djekšah bo imelo prihodnjo nedeljo, dne 15. svečana, svoj ustanovni občni zbor. Za dobra govornika je oskrbljeno. Zborovalo se bo pri p. d. Kramarju na Djekšah. Na sporedu bo volitev odbora in sprejemanje udov. Zato pridite vsi naši prijatelji v obilnem številu! Na delo!

Prevalje. Na pustno nedeljo, dne 21. t. m., priredi naše delavsko društvo pri Šteklju popoldne po blagoslovu predpustno veselico z govorom, tamburanjem in šaloigro „Občinski tepček“. Kdor si želi poštene zabava, naj le pride! Vabi

Odbor.

Št. Jakob v Rožu. Opozarjamo in vabimo še enkrat vse zavedne Slovence iz Zgornjega Roža na zborovanje kat. slov. izobraževalnega društva „Kot“, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 14. februarja t. l. popoldne po blagoslovu v „Narodnem domu“. Govoril bo č. g. Rožman iz Borovlj o „boju za družino“. Opozarjamo posebno na lepo štiridejansko igro s petjem: „Dve materi“, katero bodo predstavljale naša dekleta. Vstopnina: Sedeži 50 vin., Stojišča 40 vin. Pridite v prav obilnem številu!

Odbor.

Slov. kat. izobraževalno društvo „Zila“ priredi dne 21. t. m. ob 1/2 7. uri zvečer svoj občni zbor v gostilni pri Hepcu v Zahomcu. Na sporedu je govor in uprizonitev igre „Občinski tepček“, pri kateri se bo pobirala vstopnina 70 vinarjev za osebo. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Brdo. V nedeljo, 21. februarja 1909, priredi tukajšnje slov. kršč. soc. izobraževalno društvo „Brdo“ igro „Eno uro doktor“ v Matevž Grafenauerjevi gostilni v Veliki vasi. Začetek točno ob 1/2 3. uri popoldne. Vstopnina za sedeže 40 vin., stojišča 20 vin. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Politične vesti.

Državni zbor — zaključen.

Od jezikovne predloge, ki jo je predložila vlada za Češko, nismo prav ničesar pričakovali, in nismo se varali. Jezikovna predloga je nemške in češke stranke le še bolj razburila, njihovo nasprotje še bolj poostri. Nastal je v zbornici tak škandal, da je bila vlada prisiljena državni zbor zaključiti. Nemški in češki poslanci so po zaključitvi drug drugemu očitali, da so zakrivil zaključitve. Zbogtega so si skočili v lase, in nastal je pretep kakor med fanti po krčmah. Ljudstvo je pričakovalo od državnega zbora važnega gospodarskega delovanja, in kar se je v tem oziru že dobrega storilo, je vsled zaključitve državnega zbora vse padlo zopet v vodo. Kdo je vzrok temu? Bodimo odkriti! V prvi vrsti vlada, ki je zopet pokleknila pred nemškimi nacionalci, in nemški nacionalci, potem šele češki radikalci. Ko je hotela vlada Nemce in Čehe pomiriti in v to svrhu predložiti parlamentu jezikovno predlogo, je poslal vodja trgovinskega ministrstva, dr. Mataja, v Prago tajen ukaz, naj poštno ravnateljstvo odgovarja v nemškem jeziku vsem uradom tretjega razreda, katerih voditelji so napravili prometni izpit in torej morajo znati nemški. To je storilo ministrstvo, dasiravno je pred kratkim časom določilo, da mora ravnateljstvo poštanim uradom tretjega razreda odgovarjati češki; to je storilo ministrstvo ob času, ko je predložila vlada jezikovni zakon, ki določa v čeških okrožjih češki notranji jezik. Čisto naravno je, da je moralo to Čehe razdražiti in da so zahtevali od dr. Mataje, da se opraviči. In dr. Mataja je kritični položaj z izjavo, da je na Češkem pri nižjih poštah uradih češki jezik „dopuščen“, še poslabšal. Ta izjava vodje trgovinskega ministrstva je morala Čehe razdražiti. Čehi so zahtevali, da mora dr. Mataja svojo izjavo popraviti, in do te zahteve so imeli popolno pravico. Tu pa so imeli zopet taco vmes nemški nacionalci, ki so vložili pri ministrskemu predsedniku Bienenrthu svoj veto (prepoved). In slabotna vlada se je zopet vdala nacionalcem. Ko je Bienenrth takoj začetkom seje izjavil, da dr. Mataja ne bo popravil svoje izjave, so začeli češki radikalci strahovito razsajati. Pridružili so se jim češki agrarci. Posledica temu je bila — zaključitve državnega zbora.

„Slovenski klub“ se je zbral v soboto zvečer na posvet in je soglasno sklenil, da objavi sledečo izjavo: „Slovenski klub odobrava, da se je državni zbor zaključil in tako rešil ljudski zastop iz sramotnega položaja, ki je bil škodljiv

ljudskemu blagru in kvarljiv državnim financam. Vlada se poziva, da ustvari predpogoje za uspešno delovanje parlamenta in potem čimprej zopet skliče državni zbor.

Kaj sedaj? Listi prinašajo vesti, da bo Bie-nerth napravil iz provizoričnega kabineta definitivni. Pritegnil bo baje v kabinet izmed parlamentarcev le ministre-rojake. Če se mu to ne posreči, bo pa zavladal zopet zloglasni § 14.

Novo ministrstvo.

Novo ministrstvo je že sestavljeno, in sicer sedi v njem 9 Nemcev in 4 Slovani. Justični minister je znani graški odvetnik dr. Viktor pl. Hochenburger, naučni minister grof Stürgh, dva zagrižena nasprotnika Slovanov. Trgovinski minister je dr. Weisskirchner. Proti temu kabinetu bodo Čehi in Jugoslovani nastopili solidarno z najostrejšo opozicijo.

Srbija hoče vojno.

Vojni minister Živković je v finančnem odseku skupščine izjavil, da je vojna neizogibna in naj mu zato dovoli skupščina 40 milijonov kredita. S tem denarjem bo minister baje v stanu v osmih tednih spraviti skupaj 250.000 mož in 50.000 prostovoljcev. Vojska bo začetkom maja. Vlada je naročila v Heustalu na Belgijskem 22 milijonov patron, ki morajo biti izgotovljene v najkrajšem času.

Književnost.

Pasjeglavci. Zgodovinska povest. Češki spisal Alojzij Jirasek, preložil S. S. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Marljiva založnica Kat. Bukvarna v Ljubljani je storila prav, da je izdala kot 4. zvezek ljudske knjižnice v slovenskem prevodu znamenito povest češkega pisatelja. Moderni naši pisatelji povprečno ne znajo pisati za ljudstvo, ki želi vedno kaj novega, zabavnega. Razni agentje hodijo ravno zdaj po naših krajih in ponujajo ljudem različne, ničvredne romane. Dobro delo opravlja K. B., ker nudi ljudem za majhno ceno dobro čtivo in jih seznanja z duševnimi proizvodi naših severnih slovanskih bratov. Cena knjigi nevezana 1 K, krasno vezana 2 K 10.

Prezgodaj rojene otroke

reši SCOTT-ova emulzija propada in jim da normalno moč in krepost.

Tisoči

skrbnih starišev so bili presenečeni nad hitrim zboljšanjem. Celo oni, ki zavračajo mleko, radi uživajo

SCOTT-ovo emulzijo

in jo lahko prebavljajo.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Pristna le s to znamko — z ribcem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

Kaj je novega po svetu.

Za izobraževalna društva. Zadnji „Škofjski list“ ljubljanski obsega dvajset strani temeljite, za izobraževalna društva prav primerne apologije (obrambe sv. vere).

Dom za slovenska znanstvena društva nameravajo sezidati v Ljubljani. To misel je sprožil dr. Vinko Gregorič.

Vlak je povozil pri Otiškem vrhu v nedeljo popoldne, dne 31. prosinca, železniškega uslužbenca Jakoba Bricmana tako hudo, da je kmalu nato umrl.

V Oplotnici na Spod. Štajerskem so zmagali pri občinskih volitvah v 1. in 3. razredu nemškutarji in dobili tako občino v svoje kremplje.

Prsne

bolečine, boli v vratu in križu nam lajša zdravilni, kite, ude in žile krepi Feller-jev fluid z znamko „Elsa-fluid“. Dvanajstor. za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, Elsa trg 67 (Hrvaško). Willi.

Umrl je 4. t. m. v Pragi bivši češki minister dr. Rezek.

Slovaški pesnik Hviezdoslav je obhajal 2. t. m. 50 letnico. „Národné Noviny“ so izšle njemu na čast na ta dan v slavnostni obliki. Pesniku-

buditelju mučeniških Slovakov prirejajo njegovi rojaki slavnostne večere.

Bogata beračica. V Berolinu na Pruskem je umrla beračica, pri kateri so našli v obleki vštih 24.000 mark.

Povodnji. Ko je pri nas odnehal izredno hud mraz in od vseh krajev prihajajo tožbe zaradi suše, je padel na Zgor. Štajerskem sneg, na Moravskem pa so nastale strahovite povodnji. Zaradi povodnj, ki jo je povzročila Morava, je utonilo pet oseb.

Podpirati češko industrijo je naša dolžnost. Če torej potrebujete platno, cefire, kanafaze, oksforde in sploh vsakovrstne tkalske izdelke, obrnite se z zaupanjem na bratsko firmo (tvrdko) Jos. Suchánek, tkalska in razpošiljalska tvrdka v Novem Hrádku pri Novem Mestu nad Metuji na Češkem. Zahtevajte vzorce.

Enkrat prevleči s „Schichtovim milom“ nadomesti prevleči z drugim navadnim milom dvakrat. „Schichtovo milo“, znamka jelen, je najboljšje jedrnatilo na svetu. Njegova čistost je zajamčena s 24.000 kronami.

Bolni na želodcu

iščejo in najdejo tolažbo in zdravje v uporabi pravih Bradyjevih želodčnih kapljic, ker po kratki uporabi tega staropriznane sredstva izginejo vse slabosti in drugi neprijetni pojavi, kakor omotica, omedlevica, glavobol, slabo prebavljanje, zapenjenost in po njej povzročena utrujenost in oslabiljenje. Ker se večkrat prodajajo posnetki, zahtevajte vedno samo prave Bradyjeve želodčne kapljice, ki morajo imeti na zunanem ovitku in navodilu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo tudi podpis Najbolj varno pred posnetki *E. Brady*. pa je, ako se naravnost naroči pri edinem izdelovalcu C. Bradyjevi lekarni, Dunaj I., Fleischmarkt 1/385, odkoder se razpošilja 6 steklenice za K 5 ali 3 podvojne steklenice za K 4-50 franko in brez vseh drugih stroškov.

Loterijske številke 6. februarja 1909:

Gradec 72 31 65 59 40

Dunaj 11 25 74 73 7

Listnica uredništva.

M. K. v št. D. Preveč osebno! Zdravi!

Gg. dopisnikom. Dobrlavas: Pride prihodnjič v rubriko „volitve“. Ukve: Je tožljivo. Loče: Preveč osebno, spada pred sodnijo.

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Najvišji plodovi
so dosegljivi.

Ceres-jedilna mast

je nedosegljiva
glede na dober okus, trdnost,
nizko ceno in izdatnost.

Tržne cene v Celovcu

4. februarja 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)				
	od		do		K	v			
	K	v	K	v					
Pšenica	—	—	24	—	14	60			
Rž	20	—	21	16	12	30			
Ječmen	—	—	—	—	—	—			
Ajda	20	60	21	40	10	60			
Oves	18	—	19	—	6	40			
Proso	—	—	—	—	—	—			
Pšeno	—	—	25	40	16	—			
Turščica	—	—	18	40	10	30			
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—			
Repica (krompir)	—	—	5	77	2	60			
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—			
Seno, sladko	11	—	12	—	—	—			
„ kislo	8	—	11	—	—	—			
Slama	8	—	8	50	—	—			
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—			
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—			
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—			
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—			
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—			
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20	—	—			
Slanina (špeh), povoj., 1 „	1	90	2	20	—	—			
„ surova, 1 „	1	50	1	60	—	—			
Svinjska mast 1 „	1	60	1	80	—	—			
Jajca, 1 par	—	20	—	24	—	—			
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—			
Race	—	—	—	—	—	—			
Kopuni, 1 „	6	—	8	—	—	—			
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	40	—	—			
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	2	90	—	—			
Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov				Prignalo	Prodalo	
			žive vage		zaklana				
	od	do	od	do	od	do			
		v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	68	70	—	—	4	4	
„ za vožnjo	300	560	—	—	—	—	16	9	
Junci	120	160	68	—	—	—	7	5	
Krave	120	384	—	—	—	—	45	22	
Telice	160	—	—	—	—	—	1	1	
Svinje, pitane	—	—	—	—	128	132	44	39	
Praseta, plemena	14	54	—	—	—	—	135	86	
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—	

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Mariji na Zili

ki se vrši v nedeljo dne 21. februarja 1909, ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vse Slovence iz sodnijskega okraja Borovlje

opozarjam pri nakupovanju manufakturnega blaga, obleke, in sploh na vse, kar spada pod trgovino mesanega blaga, na svojo prodajalnico; posebno pa v specerijskem blagu, žitu in v drugih poljedelskih pridelkih se obračajte na mojo trgovino in priporočam tudi svojo gostilno ter se bom potrudil vsakega z dobrim blagom in z nizkimi cenami zadovoljiti. Proseč za obilo obiskovanje, ostajam vdani

Josip Renko,

trgovec in gostilničar v Borovljah.

**Kupujte
narodni
kolek.**

V kuhinji in hiši

se čisti les in kamen, najfinejše in najmočnejše tkanine, kakor tudi vse, kar se pere, najizbornejše s

Schicht-ovim milom,
za katerega čistočo se jamči s 25.000 K.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili in okolico,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela dne 14. svečana 1909, ob 3. uri popoldne, v posojilničnih prostorih pri „Korperju“ v Št. Štefanu svoj

XIV. občni letni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o delovanju zadruga v letu 1908.
2. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
3. Volitev novega odbora ter računskih pregledovalcev.
4. Razno.

K obilni udeležbi vabi **načelstvo.**

!! Prodajalci !!

najdejo

!! kupce !!

kakor udeležbo za trgovine ali posestva vsake vrste na mestu ali v deželi po najhitrejši in najdiskretnejši poti. Obračajo se naj zaupno in izključno le na

upravnistvo „I. Realitätenverwaltung“,
Dunaj VIII. Albertg. 30.

Podjetje prve vrste, zelo rečno, točno ter skozinsko strokovno. Zahtevajte brezplačen poset našega zastopnika na Dunaju in v provinci v svrhu ogledanja in dogovora.

100tine kupcev zapisanih.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana za 3 K, vezana za 4 K.

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

450 hektolitrov vina

imam na prodaj, pristnega, samo iz grozdja napravljene, in sicer več vrst. Ponajveč razpošiljam **belo, črno in rdeče** od 56 litrov dalje po nizki ceni 30 vinarjev liter, postavljeno na postajo Ajdovščina na Vipavskem. Meni znanim in zanesljivim odjemalcem dam tudi za nekaj višjo ceno za plačilo v treh mesecih. Kdor hoče dobrega vina, naj ga naroči tam, kjer raste.

Imam tudi še 140.000 cepljenih trt, več vrst, okorenjenih in sortiranih. Cena 100 komadom 12 kron. Za veliko naročil se priporočam

Josip Cofič,

trtničar in posestnik vinogradov, v Vrhpolji.
P. Vipava, Kranjsko.

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: Gospod **Anton Arčan**, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob južni železnici, napravil mi je mojo žago z dvema gatom, enim sekolarjem, z mlinom na dva para kamnov, mlatilnico in slamoreznico itd. vse na vodno silo, vse po najnovejšem modernem sistemu; vsled tega sem mu toplo hvaležen za njegovo izborno delo in ga vsakomur v ti stroki toplo priporočam.

OKONINA, 15. kimavca 1907.

Ignac Zavoloušek,
veleposestnik v Okonini v Savinjski dolini.

Velika zaloga naboljšega

istrijanskega vina,

iz najboljših, že izza rimskih časov slavnih rimskih goric med Isolo in Piranom, prodaja po najnižji ceni od 56 litrov naprej

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Ceno posteljno perje

1 kg sivega, skubljenega K 2.—, napol belega K 3-80 belega K 4.—, izredno finega K 6.—, najbolj finega, skubljenega K 8.—. 1 kg sivega puha 6 K, belega 10 K, naprsnega 12 K, od 5 kg začeni franko.

Dovršene postelje

iz zelo gostega, rdečega, modrega, rumenega ali belega nanking-bлага, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema 80 cm dolgima in 58 cm širokima blazinama, dobro napolnjena, z novim sivim, očiščenim in trpežnim perjem K 16.—, z napolpuhom K 20.—, s puhom K 24.—; posamezne pernice po K 12.—, 14.—, 16.—, blazine K 3.—, 3-50, 5.—. Pošilja po povzetju, zavoj brezplačno, od K 12.— naprej franko.

Maks Berger v Dešenici 224, Šumava, Češko.

Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

☛ Ceniki zastoj in franko. ☛

OSTANKI

najfinejši 40 m . 22 K
dobri, navad. 40 m 17 K
franko po povzetju.
Ugodni nakup. — Vzorcev
ostankov ne pošiljamo.

Specijelno
izdelovanje

Cefiri

Specijelno
izdelovanje

Vzorci
zastoj

kanafase, eksforde, spodnje
in vrhne obleke za blazine
in pernice, in vsakovrstne
tkanine lastnega izdelka
priporoča po najnižjih cenah

Vzorci
zastoj

JOŽEF SUCHANEK, prvi mehanični in ročni zavod za izdelovanje in razpošilj. tkanin na pruski meji NOVY HRADEK v Nov. Mestu n. Metuji, Češko.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbir.

Zaloge je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bomo letos po zelo nizkih cenah prodajali, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za ženin in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

☛ Vsi uslužbenci govorijo slovenski. ☛

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Specialna trgovina
: : s petrolejem : :
Franc Schwaiger, Celovec

Živinski trg št. 9

priporoča p. t. občinstvu
smrdljivca najboljše vrste
v trgovini liter po 22 vin.,
v kangljicah in sodčkih po
25 — 50 in 150 litrov po
20 vinarjev liter.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivega, izpukanega perja 2 K, boljsega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežno-belega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštne prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkega rdečega, vijnevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 5 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje poštne prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poština; če blago ne ugaja, se denar povrne. **S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).**

☛ Cenik brezplačno in poštne prosto. ☛

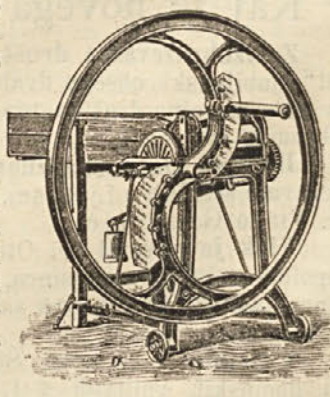
Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak **kmetijski stroj**, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse št. 19, nasproti c. kr. kmetijske družbe, kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki **vodovodi**, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, ka terim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

☛ Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila. ☛

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanj na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.